

Isportellu Subra Comunale de sa Limba Sarda

Unione de sos Comunes Montiferru-Sinis

Sa Spetziada de Tramatzza

Bogadu dae “*Contus de forredda: Racconti del focolare, bozzetti umoristici sardi in dialetto campidanese*” de Giuseppe Dessì

Stabilimentu Tipogràficu Editoriale Fossataro
Casteddu

Assentadura e figuras de Silvia Mastinu

57

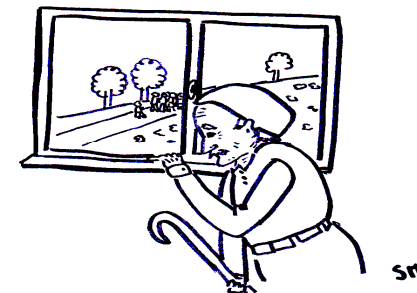
Zuanni Antoni Tratòsiu fuit unu proprietàriu massaju, zai in edadi, babbu de seti fillus totus pesaus e cojaus, chi biviant donniunu in domu sua.

Fuit fiudu e pagu in saludi, no bidiat beni e non fadiat mancu a si movi beni comentì prima.

57

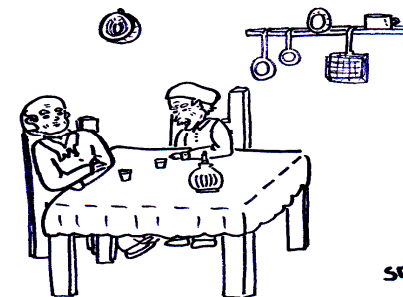
Apretau de is fillus, dd'iat dèpiu fai “donatzioni” de is terras, ca sempri ddi naraiant “Fostei, Babbu, est betzu pedrali, arretiri. sì ca non tenit prus conca po atendi a sa masserìtzia, lessit fai a nosu ca seus mannus e pesendi famillia. Fostei papit e bufit, trancuillu ca po cantu bivit non dd'at a mancai nudda!”

57

Issu zai chi non cheriat abarrai a càrrigu de is fillus, betau unu mesi in domu de s'unu e unu mesi in domu de s'atru e aitzì, a fùrriu, de un'atru e de un'atru ancora, preferiat a bivi a solu in domu sua chentza de impedditzus de pitzocheddus e fintzas po non zai impitzu o strobu a is zènnerus o a is nuras.

Is fillus e is zènnerus, arribaus a s'iscopu insoru de pigai a su babbu is terras, po ddas tenni issus e po cumandai, de su babbu non si nd'arregoraiant prus, ne po beni, ne po mali.

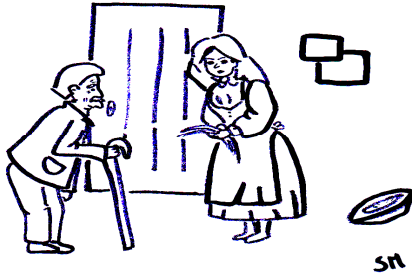

57

Zuanni Antoni si lamentaiat cun un'amigu, in cunfiàtzia, istogomau de is trassas de is fillus, e s'amigu ddu cunsolaiat: “E ita ddi cheris fai Zuanni Antoni, su mundu est fatu aitzì: a chini àrtizat e a chini calat; candu seus betzus si narant ca si seus iscimpraus, rimbamius, e

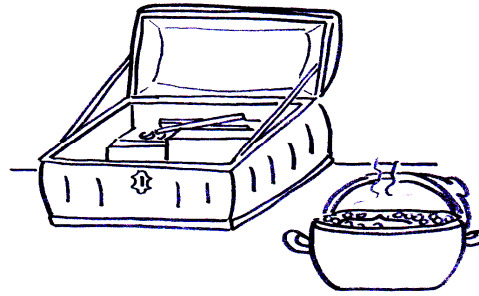
si iant a cherri mandai a su scallatoiu in antis de su tempus...”

Issu murrunzat ca drommiat pagu a de noti, solu, chentza de cumpanzia, chentza de porri iscambiai unu fueddu, comenti fuit sòlitu a fai cun sa bonànima de sa pobidda, sa noti ddi parit longa meda e non bit s’ora de obressi.

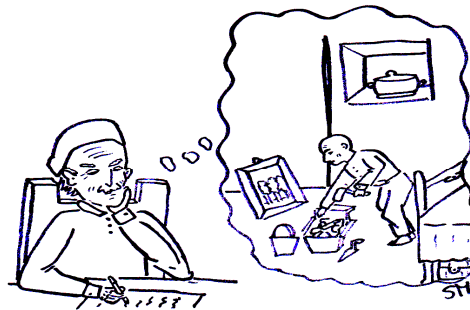

Arròssiu e secau Zuanni Antoni pentzat de andai a pregontai su parri de sa Spetziada de Tramatzà: Arrosa Cotza, mainarza chi portat seti spìritus, connota po intzertai totu e po zai cuntzillus bellus.

Dd’ispòddiat totu sa chistioni e sa Spetziada ddi narat su de fai po chi torrìnt a acostai fillus e nebodis: “Fosteì fetzat issiri, de a tesu a tesu, ca tenit dinai, a manera chi ndi benzat a origas a is parentis; neride.ddu a iscùsiu a Mastru Srabadori Furitu (arrecumandendi.ddu de non ddu torrai a nai a nemus) e at a biri chi in pagu tempus....”

“Fetzat fai una cassita a crai, ddui ponzat cantus de ferru betzu arruinau, grai, a fundu e a subra de su ferru betzu ddi ponzat duus matonis de terra cota, arrùbius, e serrit beni a crai. Ponzat sa cassita a suta de su letu a manera chi, chi intrat in s’apòsentu dda biat e non dda biat. A pustis cuncordit una pinzada de terra cota, dda prenzat de merda unu pagu scallada o brodosa, ddi ponzat unu pratu a covacu de a intru cun unu pilligheddu de burumballa de linna; a subra ispratzit dinai, iscudus mannus, lughentis, de cussus prenus de ciucullati, aforraus de paperi de prata (tanti de a foras figurant ugualis a is iscudus berus e non ddui at diferèntzia).

Tzerrit a Mastru Srabadori, fetzaide-ddi fai unu acaiolu (*un’armàdiu piticu bogau de su muru, un’ispètzia de nitzu*) unu pagu artu e ddui ponzat a intru sa pinzada e fetzaide.dda serrai cun pagu pagu crachina e arena... Apichit unu quadru a nanti de su nitzu po cuai s’”Iscussorzu”

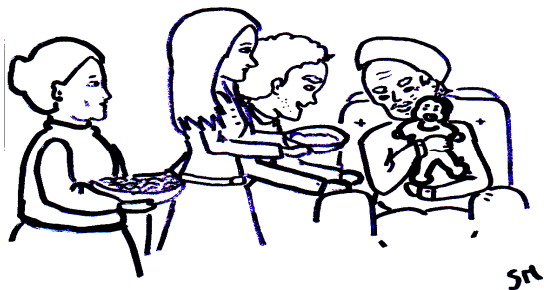
“Fetzat testamentu nendi chi a sa morti cosa sua a oberri su tabernàculu siat Mastru Srabadori, bistiu a pannus de festa e a capotinu ispratu, at a zai unu corpu de picheta bellu forti a sa pinzada abarrendi.ddi beni acanta: totu su chi at a tocai su bistiri suu at a essi cosa sua lezìtima e escrusiva....

Su chi abarrat o avanzat si depit pratziri in partis ugualis a is parentis chi funt inguni, a is chi non funt presentis non ddi tocat nudda!”.

Su chi at cuntzillau sa Spètziada est fatu in totu règula.

Mastru Srabadori Furitu, arrecumandau de abarrai segretu, nd’at prèniu su logu torrendi.ddu a nai, puru in segretu, a connossentis e amigus, e custus puru, essendi arrecumandaus de tenni sa cosa in segretu, no ant pòtziu lassai de ndi benni a origas a is fillus, ghènnerus e nuras de Zuanni Antoni.

Totus, chentza de fai biri, a iscùsiu unu de s'atru s'acostant de nou a su babbu, non podint acudiri portendi arregalus: pani moddi, pabassa, sartitzu, druchigheddus de famillia, dònna cosa po si dd'ingratziai...

E benit sa dii... de su zudìtziu. Segundu su testamentu , Mastru Srabadori Furitu, a bistiri de festa e a capotinu, fait sa funtzioni comenti fuit stabiliu. Totu is parentis s'acostant a pari po assisti a sa tzerimònia.

A su corpu de picheta, zau cun totu is sentimentus de Mastru Srabadori e cun totu s'arti sua, sa pinzada si scuartat e totu benit arrussau...

Mastru Srabadori arregollit totu cantu prus chi podit, a capotinu spampanau...

Cun cantu meravillia sua e spantu de is parentis presentis, si podit immazinai.... (Beimindi sa "Profumeria Bertelli"!)...

Sa Spetziada si mèritat unu prèmiu nodiu ma no ant fatu nudda. A rimediai a s'ingrattitudini niedda de su mundu, si pentzat ca potzat bastai s'arregoru chi oi ndi fadeus, po tramandai a is presentis e prus ancora a is benientis sa memòria e sa fama de tanti benefatora; non fessit po atru, po sa "letzioni de morali" zada a is parentis isconnossentis e ingratus de Zuanni Antoni Tratòsiu!!!

E-mail: ulsmontiferrusinis@gmail.com

Situ internet: insardueprosusardu.wordpress.com